

V Praze 6. června 2006

Oponentský posudek na bakalářskou práci: Alena Šilhová: Filmová parafráze Kytice?  
Obsahová analýza filmového zpracování Kytice s její literární předlohou

Téma práce samo o sobě smysl dává. Lze však mít pochybnosti, zda autorka svému zadání zcela dostala. Její text (i seznam použité literatury) ukazuje, že její porozumění kontextu zvolené látky – to jest literatury a společnosti národního obrození – prakticky nevzalo v potaz novodobou odbornou produkci k tomuto tématu. Její líčení vzniku a významu Erbenova díla ulpívá ve středoškolských frázích. Obávám se, že nelze dnes mluvit o národním obrození a neseznámit se s pracemi přinejmenším Hrochovými, Rakovými a zejména Macurovými (Znamení zrodu a Český sen). Zvláště užitečné by to bylo vzhledem k tématu práce, ve kterém jde o „hravý“ přístup filmařů k obrozené látce. Takto autorka zůstává u klišé o Bachově absolutismu, lidové moudrosti a podobně. Mluví-li o folklóru a lidové kultuře, opět nevzala v potaz ani základní práce o slovanském bájesloví (Zíbrt, Máchal, Váňa atd.). Místo toho apodikticky tvrdí, že v době vzniku Kytice byly polednice a vodníci v českém lidu stále věřeni (s. 11). A pak je opravdu těžko analyzovat Erbenovy názory a intence a srovnávat je s intencemi filmařů přelomu 20. a 21. století.

Autorka nazývá Kytici „jazykovým skvostem“. Ano: Ale v jejím podání je to opět fráze bez obsahu. Nechtěla-li sama Erbenovy verše analyzovat, mohla se alespoň odvolat na analýzy existující (např. Durychovu). Co hůře: Autorka sama zápasí s češtinou – se stylem i s pravopisem. Několikrát se opakuje „Erbenovi balady“ (s. 11, 16, 49, 50), objevují se obraty bizarní a frázovité, jako je „realistické mrtvoly“ (s. 11), „používá tzv. fatalismus“. Na s. 14 je poslední věta neukončena, na s. 19 věta o 19. století nedává smysl, na s. 37 „význam této balady je poněkud jasný“ atd. atd., a popravdě řečeno, poněkud nejasný je dokonce i podtitul její práce.

Samotná její analýza srovnání literárního a filmového jazyka je provedena poměrně pečlivě. Metoda srovnání Erbenových vlastních výkladů s výklady filmařů krok za krokem je jistě použitelná. Chybí však závěr: Místo závěru se autorka utekla k rozsáhlé citaci jedné recenze Brabcova filmu.

Vzhledem ke smysluplnému tématu a ke snaze o metodičnost v hlavní, srovnávací části práce, ale i ke všem těmto nedostatkům, navrhuji 20 bodů.

Doc. Mgr. Martin Putna, Dr.

